

X.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 81. Quadragesimum Sacerdotii anniversarium Ordinarii Lavantini. — 82. Sacra Congregatio Rituum. Variationes faciendae in rubricis Breviarii et Missalis Romani (continuatio). — 83. Pravila lastnih organizacij SKA. — 84. Uporaba motorja ali kolesa pri obhajanju na dom. — 85. Objave. — 86. Slovstvo.

81.

Quadragesimum Sacerdotii anniversarium Ordinarii Lavantini.

Episcopus Lavantinus et Administrator Apostolicus celebrabit quadragesimum Sacerdotii anniversarium, et quidem die 5. Decembris sacrae ordinationis, sequenti vero die 6. Decembris sollemnitatis primitiarum. Singuli sacerdotes die 5. vel. 6. Decembris addant in Missa Collectam pro Episcopo et devote orent pro Eo.

82.

Sacra Congregatio Rituum

Variationes faciendae in rubricis Breviarii et Missalis Romani.¹

(Continuatio.)

II. In Missali Romano.

Rubricae de indulgentiis appositae ad Orationes pro opportunitate dicendas ante Missae celebrationem reformetur ut sequitur:

1. Ante antiphonam *Ne reminiscaris*:

Quilibet Sacerdos, ex concessione Pii Pp. XI, sub die 3 Octobris 1936. lucrari potest: Indulgentiam quinque annorum, si ante Missae celebrationem, recitet Psalmos 83, 84, 85, 115 et 129 cum adnexa antiphona, versiculis et Oremus ut infra; plenariam, si per integrum mensem praedictas preces quotidie recitaverit, additis confessione sacramentali et oratione ad Summi Pontificis mentem.

2. Post inscriptionem *Oratio S. Ambrosii Episcopi* et ante verba *Die Dominica* inseratur rubrica:

Indulgentia trium annorum pro qualibet ex sequentibus orationibus S. Ambrosii, si in die assignata recitetur. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

3. Ante aliam orationem S. Ambrosii *Ad mensam* reformetur rubrica: Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

4. Ante orationem S. Thomae *Omnipotens sempiterne Deus* sic reformetur rubrica:

Indulgentia trium annorum; plenaria, dummodo quotidiana orationis recitatio in integrum mensem producta fuerit et praeterea sacramentalis confessio, alicuius ecclesiae vel publici oratorii visitatio et ad mentem Summi Pontificis preces additae fuerint. Pius Pp. XI, 10 Decembris 1936.

¹ AAS, an. et vol. XXX, num. 10, pagg. 292 sq.

5. Ante orationem ad B. Mariam V. O Mater pietatis ita mutetur rubrica:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

6. Ante orationem ad S. Ioseph O felicem virum mutetur rubrica ut infra:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

7. Ante orationem ad omnes Angelos et Sanctos Angeli, Archangeli sic mutetur rubrica:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

8. Ante Orationem ad Sanctum, O Sancte N., in cuius honorem Missa celebratur, mutetur rubrica:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

9. Ad declarationem intentionis ante Missam Ego volo ponatur rubrica:

Indulgentia quingentorum dierum. Pius Pp. XI, 12 Iulii 1935.

Rubricae de indulgentiis appositis ad Orationes post Missae celebrationem vel recitandas iuxta Ritus serv. in celebr. Missae (tit. XII, n. 6) vel pro opportunitate dicendas, reformatur ut sequitur:

1. Ante antiphonam Trium puerorum mutetur rubrica:

Quilibet Sacerdos, ex concessione Pii XI sub die 3 Octobris 1936, lucrari potest: Indulgentiam quinque annorum, si post Missam celebratam, recitet Canticum Trium puerorum et Psalmum 150 cum adnexa antiphona, versiculis et Oremus ut infra; plenariam, si per integrum mensem praedictas preces recitaverit, accedente sacramentali confessione et oratione ad mentem Summi Pontificis.

2. Ante orationem S. Thomae Gratias tibi ago inseratur rubrica:

Indulgentia trium annorum; plenaria, oratione quotidie in integrum mensem pie reiterata et additis sacramentali confessione, alicuius ecclesiae vel publici oratorii visitatione et precibus ad Summi Pontificis mentem. Pius Pp. XI, 22 Novembris 1934.

3. Ante orationem S. Bonaventurae Transfige inseratur rubrica:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

4. Ante rhythmum S. Thomae Adoro te devote mutetur rubrica:

Indulgentia quinque annorum; plenaria suetis conditionibus, quotidiana rhythmici recitatione in integrum mensem producta. Pius Pp. XI, 12 Martii 1936.

5. Ante aspirationes Anima Christi reformetur rubrica:

Indulgentia septem annorum, si Sacerdos post Missam invocationes pie recitaverit; trecentorum dierum toties quoties; plenaria suetis conditionibus, dummodo quotidie per integrum mensem invocationum recitatio devote peracta fuerit. Pius Pp. IX, 9 Ianuarii 1854.

6. Ad oblationem sui Suscipe, Domine reformetur rubrica:

Indulgentia trium annorum; plenaria suetis conditionibus, si quotidie per integrum mensem actus oblationis devote recitatus fuerit. Pius Pp. XI, 4 Decembris 1932.

7. Ante orationem ad D. N. I. C. Crucifixum En ego mutetur rubrica:

Indulgentia decem annorum; plenaria recitantibus post Missam et orantibus ad mentem Summi Pontificis. Pius Pp. XI, 2 Februarii 1934.

8. Ad aliam orationem *Obsecro te* sic reformetur rubrica:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. IX, 11 Decembris 1846. Insuper hanc orationem recitanti flexis genibus, nisi impediatur, conceditur remissio defectuum et culparum in celebratione Missae ex humana fragilitate contractarum. Pius Pp. X, 29 Augusti 1912.

9. Ad orationem ad B. Mariam V. O Maria, Virgo et Mater, reformetur rubrica:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

10. Ante orationem ad S. Ioseph Virginum custos ponatur rubrica:

Indulgentia trium annorum; plenaria suetis conditionibus, oratione quotidie per integrum mensem pia mente iterata. Pius Pp. XI, 18 Maii 1936.

11. Ante orationem ad Sanctum, Sancte N., in cuius honorem Missa celebrata est, reformetur rubrica:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

Datum Romae, ex Secretaria S. Rituum Congregationis, die 1 Augusti 1938.

C. Card. Laurenti, Praefectus.

L. ✱ S.

A. Carinci, Secretarius.

83.

Pravila lastnih organizacij SKA.

Pravila Zveze katoliških kmečkih mladcev.

Značaj in namen.

Člen 1.

Zveza katoliških kmečkih mladcev je organizacija Katoliške akcije v Sloveniji. Zanja veljajo pravila Katoliške akcije v Sloveniji in ta pravila.

Člen 2.

Zveza katoliških kmečkih mladcev vodi apostolsko delo med kmečko mladino in šola svoje člane za to delo.

Člen 3.

Zveza katoliških kmečkih mladcev praznuje kot svoja posebna praznika: praznik Kristusa Kralja in praznik sv. Jožefa.

Člen 4.

Namen Zveze katoliških kmečkih mladcev je:

a) izoblikovati po verskih in nravnih načelih novega kmečkega fanta, ki bo resen, značajan, močne volje in čist; požrtvovalen, podjeten in željan dejanj;

ki bo svoje kmečko delo krščansko pojmoval;

ki bo nadnaravno mislil, živel stalno v milosti božji ter skušal v sebi in drugih upodobiti Kristusa;

b) osvojiti kmečko mladino za Kristusovo kraljestvo;

prepojiti s Kristusovim duhom njihovo osebno in domače življenje ter vse kmečko okolje.

Člen 5.

Temeljne naloge Zveze katoliških kmečkih mladcev so:

a) Vse delo in življenje nadnaravno usmerjati.

- b) Mišljenje članov očiščevati od sodobnih zmot in izgraditi v njih močno katoliško načelnost.
- c) Buditi in šolati vest, zlasti v stvareh, kjer so sodobne zmote in zablode otopile moralno čutenje.
- č) Gojiti krščanski idealizem proti življenjskemu materializmu.
- d) Boriti se proti vsem oblikam surovosti in proti pijančevanju.
- e) Izgraditi polno uspešno organizacijo in jo ohraniti na višini.
- f) Izšolati čim več voditeljev-laikov za lastno organizacijo.
- g) Šolati za akcijo v kmečkem in družinskem okolju.
- h) Vršiti notranjo akcijo med lastnimi člani, zunanjo pa med nečlani.
- i) Priprava za lastno družinsko življenje.
- j) Delati za mir v družini in med sosedi.
- k) Pridobivati kmečke družine za Kristusa in Cerkev.

Sredstva.

Člen 6.

Sredstva so nadnaravna in naravna, duhovna in gmotna, zlasti:

- a) zaupanje v Boga in njegovo pomoč pri delu v Katoliški akciji; molitev, prejemanje zakramentov, oblikovanje lastnega značaja pod vodstvom posebnega duhovnega voditelja; duhovne vaje in obnove; zgled; žrtvovanje in zadoščevanje za druge;
- b) spoznavanje verskih in nraavnih načel ter proučevanje socialnih vprašanj;
- c) seje in sestanki, krožki in tečaji, predavanja, gojenje plemenite družabnosti, nastopi in prireditve;
- č) preizkušene propaĝandne, organizatorne in delovne metode sploh;
- d) skrb za telesno zdravje, moč in delovno zmožnost članov;
- e) knjižnice, izdajanje primernih spisov;
- f) članarina, podpore, volila in drugi dohodki.

Članstvo in ustroj.

Člen 7.

V Zvezi katoliških kmečkih mladcev je včlanjena moška kmečka mladina od 14. do 25. leta.

Člane sprejema odsekovni svet.

Člen 8.

Zveza katoliških kmečkih mladcev se deli na dve škofijski podzvezi; škofijska podzveza se deli na pokrajinska okrožja, ta pa na krajevne odseke. Odsek se deli na oddelke, kakor določa poslovnik.

Organi.

Člen 9.

Organi Zveze katoliških kmečkih mladcev so: zvezni, škofijski, pokrajinski in krajevni odbori, sveti in občni zbori.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1938.

† Gregorij Rožman,
škof.

V Mariboru, dne 26. oktobra 1938.

† Ivan J. Tomažič,
škof.

Pravila Zveze katoliških kmečkih mladenk.

Značaj in namen.

Člen 1.

Zveza katoliških kmečkih mladenk je organizacija Katoliške akcije. Zanj veljajo pravila Katoliške akcije v Sloveniji in ta pravila.

Člen 2.

Zveza katoliških kmečkih mladenk vodi apostolsko delo med kmečkimi dekleti in jih šola zanj.

Člen 3.

Zveza katoliških kmečkih mladenk praznuje kot posebne praznike: praznik Kristusa Kralja in praznik Marijinega oznanjenja.

Člen 4.

Namen Zveze katoliških kmečkih mladenk je:

a) izoblikovati po verskih in nravnih načelih kmečko dekle, ki bo modra, značajna, močne volje in čista; požrtvovalna in usmiljena za duhovno bedo drugih;

ki bo svoje delo krščansko pojmovala;

ki bo nadnaravno mislila, živela stalno v milosti božji ter skušala v sebi in drugih upodobiti Kristusa;

b) osvojiti kmečka dekleta za Kristusovo kraljestvo;

prepojiti s Kristusovim duhom njihovo osebno in domače življenje ter vse kmečko okolje.

Člen 5.

Temeljne naloge Zveze kmečkih mladenk so:

a) Vse delo in življenje nadnaravno usmerjati.

b) Mišljenje članic očiščevati od sodobnih zmot in zgraditi v njih močno katoliško načelnost.

c) Buditi in šolati vest, zlasti v stvareh, kjer so sodobne zmote in zablode otopile moralno čutenje.

č) Gojiti krščanski idealizem proti življenjskemu materializmu.

d) Vzgajati čut za žensko čast in deklinški ponos in jih v tem tako utrditi, da bodo zdržale tudi izven domačega kraja.

e) Izgraditi polno uspešno organizacijo in jo ohranjati na višini.

f) Izšolati čim več voditeljic za lastno organizacijo.

g) Šolati za akcijo v kmečkem in družinskem okolju.

h) Vršiti notranjo akcijo med lastnimi članicami, zunanjo pa med nečlanicami.

i) Priprava za lastno družinsko življenje.

j) Delati za mir v družini in med sosedi.

k) Pridobivati kmečke družine za Kristusa in Cerkev.

Sredstva.

Člen 6.

Sredstva so nadnaravna in naravna, duhovna in gmotna, zlasti:

a) zaupanje v Boga in njegovo pomoč pri delu v Katoliški akciji; molitev, prejemanje zakramentov, oblikovanje lastnega značaja pod vodstvom posebnega duhovnega voditelja; duhovne vaje in obnove; zgled; žrtvovanje in zadoščevanje za druge;

- b) spoznavanje verskih in nraavnih načel ter proučevanje socialnih vprašanj;
- c) seje in sestanki, krožki in tečaji, predavanja, gojenje plemenite družabnosti, nastopi in prireditve;
- č) preizkušene propagande, organizatorne in delovne metode sploh;
- d) skrb za telesno zdravje, moč in delovno zmožnost članic;
- e) knjižnice, izdajanje publikacij;
- f) članarina, podpore, volila in drugi dohodki.

Članstvo in ustroj.

Člen 7.

V Zvezi katoliških kmečkih mladenk je včlanjena ženska kmečka mladina od 14. do 25. leta ali do poroke.

Članice sprejema odsekovni svet.

Člen 8.

Zveza katoliških kmečkih mladenk se deli na dve škofijski podzvezi; škofijska podzveza se deli na pokrajinska okrožja, ta pa na krajevne odseke. Odsek se deli na oddelke, kakor določa poslovnik.

Organi.

Člen 9.

Organi Zveze katoliških kmečkih mladenk so: zvezni, škofijski, pokrajinski in krajevni odbori, sveti in občni zbori.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1938.

† **Gregorij Rožman,**
škof.

V Mariboru, dne 26. oktobra 1938.

† **Ivan J. Tomažič,**
škof.

84.

Uporaba motorja ali kolesa pri obhajanju bolnikov na dom.

Lavantinski kn.-šk. ordinariat je dobil obvestilo, da so nekateri dušni pastirji v zadnjem času pri previdevanju bolnikov na dom uporabljali za vožnjo motor oziroma kolo. Da v tej zadevi ne bo nejasnosti, se gg. dušni pastirji opozarjajo na sledeče cerkvene predpise:

1. Sv. Popotnica se nosi bolnikom na dom javno, t. j. v liturgični obleki (kan. C. J. C. 847).

2. Za zasebno obhajanje bolnikov na domu se zahteva *iusta et rationabilis causa* (kan. C. J. C. 847). *Iudex iustae et rationabilis causae* ni posamičen duhovnik, ampak Ordinarij (SC. de Sacr. 5. I. 1928). Zato naj gg. župniki, ki mislijo, da je v njihovi župniji, ali vsaj v delu njih župnije tak razlog podan, tega predložijo Ordinariju v presojo.

Če Ordinarij presodi, da je *iusta et rationabilis causa* podana, se je pri zasebnem obhajanju bolnikov na dom treba ravnati po predpisu kan. C. J. C. 849 § 2, ki pravi: *Quando privatim sacra communio infirmis ministratur, reverentiae ac decentiae tanto sacramento debitae sedulo consulatur, servatis a Sede Apostolica praescriptis normis.*« Od Sv. Stolice predpisana norma je sledeča: »*Sacerdos stolam semper habeat propriis coopertam vestibus; in sacco seu bursa pyxidem recondat, quam*

per funiculos collo appensam in sinu reponat; et numquam solus procedat, sed uno saltem fideli, in defectu clerici, associetur» (SC. de Sacr. 20. XII. 1912). Ker se temu predpisu ne more zadostiti pri vožnji z motorjem ali s kolesom, je uporaba motorja ali kolesa pri obhajanju bolnika na dom nedopustna.

Sancta semper sancte tractentur!

85.

Objave.

Misijonske zbirke. Župnijski uradi se prosijo, da pravočasno vpošljejo razne misijonske zbirke. Kot zbirke za leto 1938 se knjižijo tiste vsote, ki dospejo sem do konca januarja 1938; pozneje dospeli denar se vračuna pri zbirkah leta 1939. P. n. gg. dekani naj blagovolijo zbirke župnijskih uradov, ki so jim bile doposlane, do gornjega roka sem nakazati.

Iščejo se: 1. Krstni list Korber Gašparja, roj. 1785—1790. — 2. Krstni list Merkša Lucije (Cecilije), roj. okoli l. 1840; njeni starši: Pavel in Ana r. Plevnik. — 3. Poročni list Merkša Pavla in Ane r. Plevnik, por. 1820—1840. — 4. Poročni list Likavec Martina (r. 8. 11. 1798) in Ane r. Ul (r. 30. 4. 1813), por. 1835—1845. — 5. Krstni list Kovačič Neže, roj. med l. 1806—1817.

86.

Slovstvo.

»Nedelja«, tednik za versko življenje, si je v teku desetih let svojega izhajanja vidno razširila krog svojih prijateljev in naročnikov.

Ob nastopu njene 10 letnice je lavantinski Ordinarij v 1. številki Nedelje 1938 v članku: »Lavantinci, nedelja in 'Nedelja' vam bodi nad vse draga« pohvalil »Nedeljo« kot list škofijske Katoliške akcije in kot edini slovenski verski tednik, »ki nudi čitateljem teden za tednom obilo dušne hrane in plemenitega razvedrila« ter izrazil željo: »da bi našla odprta vrata v vsako slovensko katoliško hišo in bi prinašala vsem svojim naročnikom obilo pravega veselja otrok božjih, ki ga človeku daje čisto srce.«

Ta beseda Nadpastirja ne sme ostati le na papirju. Koliko je še meščanskih in delavskih družin, kamor »Nedelja« nima pristopa, v katerih ni razumevanja za katoliško življenje in za življenje s Cerkvijo. V delavskih in industrijskih središčih na splošno očitno primanjkuje verskega čtiva. Zato se ni čuditi, da so tolikim tisočem teh središč zaprti viri verske tolažbe. Ne doumejo, da so poklicani za vse drugačne višje cilje, kakor jih o tem skušajo prepričati Bogu in veri odtujeni časopisi.

Zato se vabijo čč. gg. dušni pastirji, kateheti, organizacije Katoliške akcije in vse pomožne sile KA, ki so poklicani apostoli katoliškega verskega tiska, da stopijo tudi letos v službo propagande za pridobivanje starih in novih naročnikov »Nedelje«.

Nihče naj ne odreče svojega sodelovanja, ko bo uprava »Nedelje« vabila k propagandnemu delu za nastopno leto 1939.

Spominski zbornik Slovenije. Koncem leta 1938. izide v Ljubljani kot trajen književni spomenik za proslavo 20 letnice Jugoslavije in na graditelje naše narodne države Spominski zbornik Slovenije. Zbornik bo izčrpen sestav upravnega, zgodovinskega, prosvetnega, social-

nega in gospodarskega življenja Slovenije; poudarjeno bo tudi podrobno izobraževalno delo slovenskega duhovnika za povzdigo slovenskega ljudstva. Župnijskim uradom je že priporočila Zbornik v nabavo okrožnica kr. banske uprave. To priporočilo ponavlja tudi kn.-šk. ordinariat.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru je založila za šolsko mladino prav posečne slike a n i c e in molitvenik B o g u h v a l a , ki jih bodo veselili tudi častiti gg. kateheti:

1. **Boгу hvala** je molitvenik poln živih, mnogobarvnih slik, ki ponazorjujejo sv. mašo v zvezi s trpljenjem Kristusovim; saj je sv. maša nekrvava daritev N. Z., ki se daruje Boгу od sončnega vzhoda do zahoda in v kateri se obnavlja krvava daritev na Golgoti. Poleg vsake slike je najprej razlaga sv. maše v rdečem tisku, nato pojasnilo prizora iz trpljenja Kristusovega po evangelijskem tekstu, nakar sledi pripadajoča mašnikova molitev. Razen sv. maše ima molitvenik vse potrebne molitve. Križev pot je zopet v barvanih slikah. Cena 22, 24, 32 in 36 din.

2. **Oče naš.** Slikanica enako primerna za pouk kakor za darilo. Barvane slike podajajo prizore iz nagovora in sedmerih prošenj Očenaša. Zraven slike pa pesmica s primerno naobračbo. Slike je priredil Oton Gaspari. Cena knjižici je 24 din.

3. **Zdrava Marija.** Slikanica s prikupljivimi barvanimi slikami iz Ars sacra, Monakovo. V sedmerih slikah je prikazana nam vsem ljuba molitev Zdrava Marija; poleg vsake slike je natisnjena po ena izmed priljubljenih Marijinih pesmi. Cena 17 din.

4. **Rožni venec.** Ta slikanica ima barvane slike skrivnosti vseh treh delov rožnega venca. Slike so posnete iz Ars sacra, Monakovo. Pri vsaki sliki je primerna razlaga po evangelijskem tekstu. Cena knjižice je 19 din.

Obitelj u današnjem društvu, izdanje Hrvatskog socijalnog tjedna u Zagrebu, II, 1938; tisak Tiskare Narodne Prosvjete, Zagreb, Trenkova ulica 1 (kjer se knjiga more naročiti). Cena kart. 50 din, vez. 65 din.

Hrvatski katoliki imajo že nekaj let ustanovo Hrvatski socialni teden, ki prireja vsako leto vrsto predavanj o tem ali onem važnem sodobnem vprašanju. Letos se je vršil že tretjič tak teden. Lansko leto so bila na programu vprašanja o družini v današnji družbi; referati so izšli v zgoraj omenjeni knjigi.

Pomen te knjige je razviden iz vsebine, ki je v glavnem sledeča: Apostolski blagoslov sv. Očeta, alocucije škofov, predavanja: družina in družba, družina v luči krščanstva, družina in država, ženitev v sodobni zakonodaji, družinska dediščina, družina in potomstvo, vzgojna vloga družine, družina in šola, verska in vzgojna vloga žene v družini, socialna in ekonomska vloga žene v družini, družina in društva KA; govori: družina in narod, Kristus — voditelj družine; konference in ankete: družina po stanovih in poklicih (kmečka, delavska, meščanska družina), zaščita družine (moralna, pravna in ekonomska), družina in prosveta (vpliv književnosti, gledališča in kina na družinsko življenje, družinska vzgoja in delavnost prosvetnih in sportnih društev), družina in zdravje (stanovanje, hrana, obleka); resolucije.

Iz tega se vidi, da je knjiga vsebinsko bogata in sodobna; naj bi jo študirali dušni pastirji, zlasti predavatelji po društvih. Nakup knjige se priporoča zlasti tistim, ki se zanimajo za socialna vprašanja.

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 23. novembra 1938.

Izdaje lavantinski knezoškofijski ordinariat. — Urejuje dr. Josip Mirt.

Tiska Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.